

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра адміністративного та фінансового права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан юридичного факультету
Яра О.С.
20__ р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри адміністративного
та фінансового права
протокол № 8 від 13 травня 2021
Завідувач кафедри
Курило В.І.

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП _____

Гарант ОП
Дейнега М.А.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Судові та правоохоронні органи сучасної України

спеціальність _____ 081 Право _____

освітня програма _____ Магістр _____

Факультет (ННІ) _____ юридичний _____

Розробники: д.ю.н., доцент кафедри адміністративного та фінансового права Гулак О.В.

Київ – 2021 р.

Опис навчальної дисципліни Судові та правоохоронні органи сучасної України

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>081 Право</i>	
Освітня програма	<i>Право</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	<i>10 год.</i>	<i>6 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>10 год.</i>	<i>6 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>год.</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>100 год.</i>	<i>108 год.</i>
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	<i>2 год.</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи сучасної України» полягає в засвоєнні нормативно-правової бази, основних принципів, організації, завдань, функцій, повноважень та основних напрямків діяльності державних органів, які здійснюють судову та правоохоронну діяльність, а також недержавних організацій, покликаних сприяти реалізації правоохоронної функції держави.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів із загальними закономірностями виникнення і

розвитку правоохоронних органів, судів;

- сприяти всебічному вивченню, засвоєнню й осмисленню основних положень чинної Конституції України, інших джерел права, що регламентують діяльність судових та правоохоронних органів нашої держави;

- сприяти процесу пізнання студентами механізму функціонування судових та правоохоронних органів у державі, що заснований на демократичних засадах та орієнтований на загальнолюдські цінності;

- сприяти розвитку в студентів самостійності мислення, засвоєнню ними спеціальної юридичної лексики і термінології;

- підвищити рівень правової культури та правової свідомості студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- місце та завдання Конституційного Суду України у системі судових органів;

- систему судів загальної юрисдикції;

- новели діяльності Верховного суду України;

- роль та місце Антикорупційного суду у вітчизняній судовій системі;

- роль та місце органів суддівського самоврядування;

- розумітися в діяльності сучасної адвокатури та нотаріат: перспектив їх реформування;

- систему правоохоронних органів в сучасній Україні;

- правове регулювання діяльності системи прокуратури в сучасній Україні: новели законодавства.

вміти:

- визначати переконливість аргументів у процесі оцінки протиправних явищ та ризиків (ПРН 1);

- оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи конкретну ситуацію, пов'язану з діяльністю судових та правоохоронних органів (ПРН 6);

- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію (ПРН 10);

- працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи щодо оцінки ситуації з позиції прояву протиправних діянь (ПРН 17);

- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки щодо наявності чи відсутності факторів корупції (ПРН 21);

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані такі компетенції:

загальні компетенції:

- здатність застосовувати знання законодавства про судові та правоохоронні органи сучасної України у практичних ситуаціях (ЗК2);

- знання та розуміння предметної області відповідного законодавства та розуміння професійної діяльності (ЗК3);

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК4);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК7);
- здатність працювати в команді (ЗК9);
- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК10);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11);

спеціальні компетенції:

- здатність застосовувати знання з основ права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві (СК1);
- знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів (СК2);
- повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи (СК3);
- знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини (СК4);
- здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК12);
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності (СК13);
- здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК16).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Судострій та статус судів в Україні.

Тема 1. Поняття, ознаки та співвідношення судової влади з іншими гілками державної влади. Суд та правосуддя.

Поняття судової влади та її співвідношення з іншими гілками влади. Ознаки (загальні риси) судової влади. Суд як орган судової влади. Критерії відмінності суду від інших державних органів. Поняття та ознаки правосуддя. Органи, уповноважені здійснювати правосуддя в Україні. Співвідношення понять „правосуддя”, „судочинство” та „судовий процес”.

Тема 2. Діюча судова система України. Суди загальної юрисдикції.

Поняття судової системи України, її головні риси. Поняття та види судових ланок. Поняття та види судових інстанцій. Правовий статус, структура, склад та компетенція місцевих судів України. Правовий статус, структура, склад та компетенція апеляційних судів. Правовий статус, структура, склад та компетенція вищих спеціалізованих судів в Україні. Верховний Суд як вищий орган в системі судів загальної юрисдикції, його структура, склад та компетенція. Організаційне забезпечення діяльності судів. Державна судова адміністрація України. Апарат суду. Національна школа суддів України. Актуальні проблеми реформування судової системи України.

Тема 3. Правовий статус професійних суддів та присяжних.

Поняття та загальна характеристика правового статусу суддів України. Вимоги до кандидатів на суддівські посади. Порядок призначення та обрання суддів. Гарантії незалежності суддів. Історія виникнення та розвитку суду присяжних у світі. Нормативно-правова регламентація, реалії та проблемні питання участі присяжних у здійсненні правосуддя в Україні. Правовий статус присяжних в Україні. Перспективи реформування кримінально-процесуального законодавства України в частині повноважень суду присяжних.

Змістовий модуль 2. Правоохоронні органи

Тема 4. Прокуратура України в сучасній Україні.

Історія виникнення та розвиток інституту прокуратури у світі. Поняття прокуратури. Місце прокуратури в системі гілок державної влади. Поняття та форми прокурорського нагляду. Система та структура органів прокуратури України. Принципи організації та діяльності органів прокуратури. Завдання та загальні функції прокуратури. Кадри органів прокуратури. Права та обов'язки робітників прокуратури. Відповідальність робітників прокуратури. Офіс Генерального прокурора України.

Тема 5. Система антикорупційних органів.

Спеціально уповноважені органи щодо протидії корупції. Перелік антикорупційних органів. Нормативно-правові основи їх діяльності. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний антикорупційний орган в Україні.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Поняття, ознаки та співвідношення судової влади з іншими гілками державної влади. Суд та правосуддя	10	2	2			20	7	2	2			5
Тема 2. Діюча судова система України. Суди загальної юрисдикції	10	2	2			20	7	2	2			5
Тема 3. Правовий статус професійних суддів та присяжних	13	2	2			20	7					5
Разом за змістовим модулем 1	72	6	6			60	32	4	4			20
Змістовий модуль 2.												
Тема 4. Прокуратура України в сучасній Україні	13	2	2			20	6	2	2			4
Тема 5. Система антикорупційних органів	13	2	2			20	7					6
Разом за змістовим модулем 2	48	4	4			40	40	2	2			38
Усього годин	120	10	10			100	72	6	6			58

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, ознаки та співвідношення судової влади з іншими гілками державної влади. Суд та правосуддя	2
2	Діюча судова система України. Суди загальної юрисдикції	2
3	Правовий статус професійних суддів та присяжних	2
4	Прокуратура України в сучасній Україні	2
5	Система антикорупційних органів	2
	Разом	10

5. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Поняття судової влади та її співвідношення з іншими гілками влади.
 2. Ознаки (загальні риси) судової влади.
 3. Суд як орган судової влади.
 4. Критерії відмінності суду від інших державних органів.
 5. Поняття та ознаки правосуддя.
 6. Органи, уповноважені здійснювати правосуддя в Україні.
 7. Співвідношення понять „правосуддя”, „судочинство” та „судовий процес”.
 8. Поняття судової системи України, її головні риси.
 9. Поняття та види судових ланок.
 10. Поняття та види судових інстанцій.
 11. Правовий статус, структура, склад та компетенція місцевих судів України. Правовий статус, структура, склад та компетенція апеляційних судів.
 12. Правовий статус, структура, склад та компетенція вищих спеціалізованих судів в Україні.
 13. Верховний Суд як вищий орган в системі судів загальної юрисдикції, його структура, склад та компетенція.
 14. Організаційне забезпечення діяльності судів.
 15. Державна судова адміністрація України.
 16. Апарат суду.
 17. Національна школа суддів України.
 18. Актуальні проблеми реформування судової системи України.
 19. Поняття та загальна характеристика правового статусу суддів України.
- Вимоги до кандидатів на суддівські посади.
20. Порядок призначення та обрання суддів.
 21. Гарантії незалежності суддів.
 22. Історія виникнення та розвитку суду присяжних у світі.
 23. Нормативно-правова регламентація, реалії та проблемні питання участі присяжних у здійсненні правосуддя в Україні.
 24. Правовий статус присяжних в Україні.

25. Перспективи реформування кримінально-процесуального законодавства України в частині повноважень суду присяжних.

26. Історія виникнення та розвиток інституту прокуратури у світі.

27. Поняття прокуратури.

28. Місце прокуратури в системі гілок державної влади.

29. Поняття та форми прокурорського нагляду.

30. Система та структура органів прокуратури України.

31. Принципи організації та діяльності органів прокуратури.

32. Завдання та загальні функції прокуратури.

33. Кадри органів прокуратури.

34. Права та обов'язки робітників прокуратури.

35. Відповідальність робітників прокуратури.

36. Офіс Генерального прокурора України.

37. Спеціально уповноважені органи щодо протидії корупції.

38. Перелік антикорупційних органів.

39. Нормативно-правові основи їх діяльності. Національне агентство з питань запобігання корупції як основний антикорупційний орган в Україні.

40. Статус та склад Національного агентства з питань запобігання корупції

41. Організація діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції

42. Повноваження Національного агентства з питань запобігання корупції

43. Права Національного агентства з питань запобігання корупції

44. Уповноважені особи Національного агентства з питань запобігання корупції

45. Контроль за діяльністю Національного агентства з питань запобігання корупції

46. Соціальний захист членів та працівників апарату Національного агентства з питань запобігання корупції

1. Закон України «Про запобігання корупції»

1 Є чинним

2 Вступає в законну силу 26.04.2015 р.

3 Вступає в законну силу 25.01.2015 р.

4 Втрачає чинність 26.04.2015 р.

2. Створення Національної комісії з питань протидії корупції передбачено

1 Законом України «Про Національне антикорупційне бюро»

2 Законом України «Про запобігання корупції»

3 Законом України «Про засади запобігання та протидії корупції»

4 Законом України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні»

3. Антикорупційна стратегія України затверджена

- 1 Законом України
- 2 Постановою Кабінету Міністрів України
- 3 Розпорядженням Кабінету Міністрів України
- 4 Наказом Міністерства юстиції України

4. Антикорупційна стратегія України прийнята

- 1 На 2014-2016 рр.
- 2 На 2014-2017 рр.
- 3 На 2014-2018 рр.
- 4 На 2014-2019 рр.

5. Відповідно до законодавства, Національне антикорупційне бюро має діяти

- 1 з 14.10.2014 р.
- 2 з 26.04.2015 р.
- 3 з 25.01.2015 р.
- 4 з 01.01.2015 р.

6. Відповідно до законодавства, Національне антикорупційне бюро - це

- 1 Центральний орган виконавчої влади
- 2 Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом
- 3 Центральний орган виконавчої влади з особливими повноваженнями
- 4 Спеціальний правоохоронний орган

7. Відповідно до законодавства, Національна комісія з питань протидії корупції - це

- 1 Центральний орган виконавчої влади
- 2 Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом
- 3 Центральний орган виконавчої влади з особливими повноваженнями
- 4 Спеціальний правоохоронний орган

8. Відповідно до законодавства, Національне антикорупційне бюро має очолювати

- 1 Голова
- 2 Начальник
- 3 Директор
- 4 Президент

9. Національне антикорупційне бюро створюється з метою

- 1 Боротьби з корупцією у вищих ешелонах влади
- 2 Боротьби з корупцією серед держслужбовців
- 3 Боротьби з корупцією у правоохоронній сфері
- 4 Боротьби з корупцією

10. Національне антикорупційне бюро складатиметься з ...

- 1 24 територіальних управлінь
- 2 22 територіальних управлінь
- 3 5 територіальних управлінь
- 4 7 територіальних управлінь

11. Національне антикорупційне бюро включатиме ...

- 1 240 працівників
- 2 220 працівників
- 3 500 працівників
- 4 700 працівників

12. Члени Національної комісії з питань протидії корупції призначатимуться ...

- 1 Президентом України
- 2 Верховною Радою України
- 3 Кабінетом міністрів України
- 4 Спеціальною громадською комісією

13. Національна комісія з питань протидії корупції включатиме ...

- 1 5 членів
- 2 7 членів
- 3 22 членів
- 4 24 членів

14. Апарат Національної комісії з питань протидії корупції включатиме ...

- 1 220 службовців
- 2 250 службовців
- 3 500 службовців
- 4 700 службовців

15. Індекс сприйняття корупції визначається

- 1 Групою держав проти корупції
- 2 Міжнародною громадською організацією
- 3 Європейським союзом
- 4 Організацією об'єднаних націй

Питання 16. Відповідно до законодавства України, моніторинг протидії корупції здійснюватиме

- 1 Національне антикорупційне бюро
- 2 Національна комісія з питань протидії корупції
- 3 Міністерство юстиції
- 4 Урядовий уповноважений з питань протидії корупції

Питання 17. Відповідно до законодавства, Національне антикорупційне бюро утворюється

- 1 Президентом України
- 2 Верховною Радою України
- 3 Кабінетом міністрів України
- 4 Спеціальною громадською комісією

Питання 18. Спеціально уповноваженим органом з питань антикорупційної політики в Україні є

- 1 Національне антикорупційне бюро
- 2 Національна комісія з питань протидії корупції
- 3 Міністерство юстиції
- 4 Урядовий уповноважений з питань протидії корупції

Питання 19. Види відповідальності за корупційні правопорушення, передбачені законодавством:

- 1 Кримінальна та адміністративна
- 2 Кримінальна, адміністративна та дисциплінарна
- 3 Кримінальна, адміністративна та цивільна
- 4 Кримінальна, адміністративна, дисциплінарна та цивільна

Питання 20. Закон України «Про засади державної антикорупційної політики» прийнятий

- 1 10.10.2014 р.
- 2 14.10.2014 р.
- 3 10.11.2014 р.
- 4 14.11.2014 р.

Питання 21. Починаючи з 2015 р. функція з перевірки фінансових декларацій покладена на

- 1 Національне антикорупційне бюро
- 2 Національну комісію з питань протидії корупції
- 3 Міністерство юстиції
- 4 Урядового уповноваженого з питань протидії корупції

Питання 22. Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції» втрачає чинність

- 1 з 14.10.2014 р.
- 2 з 26.04.2015 р.
- 3 з 25.01.2015 р.
- 4 з 01.01.2015 р.

Питання 23. Починаючи з 2015 р. фінансові декларації мають подаватись

- 1 У письмовій формі
- 2 В електронній формі
- 3 У письмовій та електронній формі
- 4 Усно за необхідності

Питання 24. Щорічний звіт щодо стану виконання антикорупційної стратегії розглядатиметься

- 1 На засіданні Верховної Ради
- 2 На засіданні Кабінету Міністрів
- 3 На засіданні Національної комісії з питань протидії корупції
- 4 На засіданні Міністерства юстиції

Питання 25. Щорічний звіт щодо стану виконання антикорупційної стратегії має готувати

- 1 Національне антикорупційне бюро
- 2 Національна комісія з питань протидії корупції
- 3 Міністерство юстиції
- 4 Урядовий уповноважений з питань протидії корупції

Питання 26. Основна функція Національної комісії з питань протидії корупції

- 1 Забезпечення формування антикорупційної політики
- 2 Забезпечення реалізації антикорупційної політики

- 3 Забезпечення формування та реалізації антикорупційної політики
- 4 Забезпечення формування та реалізації антикорупційної політики із залученням громадськості

Питання 27. Основними функціями Національного антикорупційного бюро є

- 1 Досудове розслідування корупційних кримінальних правопорушень
- 2 Проведення оперативно-розшукових заходів
- 3 Проведення перевірки доброчесності публічних службовців
- 4 Усі перераховані функції

Питання 28. Новелою антикорупційного законодавства є

- 1 Співпраця з громадськими організаціями
- 2 Співпраця з викривачами, їх правовий захист
- 3 Співпраця з керівниками організацій
- 4 Наділення викривачів особливим статусом і пільгами

Питання 29. Зміни Антикорупційної стратегії України щорічно закріплюватимуться

- 1 Президентом України
- 2 Верховною Радою України
- 3 Кабінетом міністрів України
- 4 Спеціальною громадською комісією

Питання 30. Відповідно до законодавства, Національна комісія з питань протидії корупції наділяється правом

- 1 Одержувати від органів необхідну інформацію
- 2 Звертатись до органів за необхідною інформацією
- 3 Просити у органів необхідну інформацію
- 4 Одержувати від органів необхідну інформацію з разі проведення перевірки

6. Методи навчання

В навчальному процесі можуть використовуватися такі методи навчання як словесні (розповідь-пояснення, бесіда, лекція), наочні (ілюстрація, демонстрація) та практичні (досліди, вправи, лабораторні роботи, реферати тощо); в аспекті логічності, мислення – пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові та дослідницькі; в аспекті керування навчанням – навчальна робота під керівництвом викладача, самостійна робота. Крім традиційних, у практиці педагогіки вищої школи можуть застосовуватися нетрадиційні методи. Серед них певної уваги заслуговують так звані "активні" методи навчання (диспут, дискусія, мозкова атака, аналіз конкретних ситуацій, рольові та ділові ігри).

7. Форми контролю

За кредитно-модульної системи навчання застосовуються такі основні види контролю знань:

- поточний контроль – систематично на заняттях впродовж семестру у формах: усне опитування, письмові експрес-контрольні роботи тощо;
- модульний контроль – двічі на семестр у формі тестів, письмових контрольних завдань;
- підсумковий контроль – у кінці семестру після вивчення навчальної дисципліни у формах заліку чи екзамену.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Методичне забезпечення

Методичною основою вивчення курсу є «Програма курсу та методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи сучасної України» для студентів юридичного факультету (спеціальність: 081 «Право», освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»).

10. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 року з наст. змінами. URL:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 31. Ст. 429.
3. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин від 5 листопада 1992 р. *Офіційний вісник України*. 2006. № 50. Ст. 3381.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята 1950 року в Римі, ратифікована Верховною Радою України від 17 липня 1997 року. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004
5. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. *Офіційний вісник України*. 2008. № 93. Ст. 3103.
6. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966р. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2002. №1.
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 р. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2002. № 2.
8. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
9. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015р. № 192-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/192-19>
10. Про відновлення довіри до судової влади в Україні: Закон України від 08.04.2014 р. № 1188-VII. URL: Про вищу Раду правосуддя : Закон України від 21.12.2016 р. № 1798-VIII (із змін. і доповн.).
17. Про прокуратуру :Закон України від 14.10.2014 р. № 1697 –VII(із змін. і доповн.).
18. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.07.2017 р. № 1403-VII (із змін. і доповн.).
19. Про національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII(із змін. та доповн.).
20. Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-XII (із змін. і доповн.)
21. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII (із змін. і доповн.).
22. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р.(із змін. і доповн.).
23. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII (із змін. і доповн.).
24. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII (із змін. і доповн.).
25. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI (із змін. і доповн.)
26. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02.06.2011 р. № 3460-VI(із змін. і доповн.).

Спеціальна література

1. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. Київ : Вид-во «Центр учбової літератури», 2017. 196 с.
2. Байрачна Л. К. Притягнення до відповідальності голови Конституційного Суду України: критичний огляд. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 16 жовтня 2020 р.); [редкол.: О. В. Щербанюк (голова), Л.Г. Бзова (відпов. секр.) та ін.]. Київ: Видавництво ВАІТЕ, 2020. URL: <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Zbirnyk-16.10.20.pdf>
3. Бакаянова Н. М. Про удосконалення нормативного регулювання роз'яснень та офіційного тлумачення правил адвокатської етики. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 24-25 жовтня 2019 р.); [редкол.: О. В. Щербанюк (голова), А. С. Цибуляк-Кустевич (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. URL: <https://drive.google.com/file/d/1bI9ZlczaaKfQAVkyYqQkcTm3w3RrWnzI/view>
4. Божик В. І. Ефективність судової реформи в контексті законодавчої новел щодо суддівського врядування. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 24-25 жовтня 2019 р.); [редкол.: О. В. Щербанюк (голова), А. С. Цибуляк-Кустевич (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. URL: <https://drive.google.com/file/d/1bI9ZlczaaKfQAVkyYqQkcTm3w3RrWnzI/view>
5. Борик Ю. О. Мирові суди: міжнародний досвід та перспективи впровадження в Україні в рамках судової реформи. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 24-25 жовтня 2019 р.); [редкол.: О. В. Щербанюк (голова), А. С. Цибуляк-Кустевич (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. URL: <https://drive.google.com/file/d/1bI9ZlczaaKfQAVkyYqQkcTm3w3RrWnzI/view>
6. Вдовічена Л. І. Судові правові позиції щодо уточнення нотаріальної юрисдикції. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 16 жовтня 2020 р.); [редкол.: О. В. Щербанюк (голова), Л.Г. Бзова (відпов. секр.) та ін.]. Київ: Видавництво ВАІТЕ, 2020. URL: <https://law.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Zbirnyk-16.10.20.pdf>
7. Вільчик Т. Б. Адвокатура України: сучасний стан та перспективи реформ. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (Чернівці, 24-25 жовтня 2019 р.);

8. [редкол.: О. В. Щербанюк (голова), А. С. Цибуляк-Кустевич (відпов. секр.) та ін.]. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. URL: <https://drive.google.com/file/d/1bI9ZlczaaKFQAVkyYqQkcTm3w3RrWnzI/view>

Електронні інформаційні ресурси

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ	http://portal.rada.gov.ua
КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ	www.kmu.gov.ua
ВЕРХОВНИЙ СУД	https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_s/
КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ	www.ccu.gov.ua
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ	https://hcj.gov.ua/
ОФІЦІЙНИЙ ВЕБ- ПОРТАЛ СУДОВОЇ ВЛАДИ	https://court.gov.ua/
ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ	www.gpu.gov.ua
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ	www.mvs.gov.ua
СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	www.sbu.gov.ua
МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ	www.minjust.gov.ua
УПОВНОВАЖЕНИЙ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ	http://www.ombudsman.gov.ua/
АСОЦІАЦІЯ АДВОКАТІВ УКРАЇНИ	www.uaa.org.ua
ЦЕНТР ІНФОРМАЦІЇ ТА ДОКУМЕНТАЦІЇ РАДИ ЄВРОПИ В УКРАЇНІ	www.coe.kiev.ua
НАЦІОНАЛЬНЕ ЦЕНТРАЛЬНЕ БЮРО ІНТЕРПОЛУ В УКРАЇНІ	http://icpo.centrmia.gov.ua

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА КОЛЕГІЯ АДВОКАТІВ	www.attorneys.od.ua
НОТАРІАЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ	https://npu.ua/